

Mahaśiwaratri – wewnętrzne znaczenie

Śiwa – boska zasada

Mędrzy wierzyli, że boska zasada była obecna wewnątrz i na zewnątrz wszystkiego i że można jej doświadczyć bezpośrednio oraz pośrednio. Kontynuowali swoją ascezę dla dobra ludzkości. Uświadomili sobie prawdę, że boska promienna Osoba wykracza poza zewnętrzną ciemność, a doświadczając tej rzeczywistości, wezwali wszystkich, by jej szukali i doświadczali. Promienny Purusza jest zupełnie bezinteresowny, pełen światła, jest ucieleśnieniem wszystkich pomyślnych cech i jest wolny od atrybutów. Opisano go jako 'Śiwę', co znaczy ten, który znajduje się ponad trzema gunami (sattwą, radžasem, tamasem) i dlatego jest absolutnie czysty i nieskażony. Uważano go za wiecznego, wszechpotężnego, wszechobecnego i posiadającego wszystko, co jest wielkie i chwalebne – sześć oznak boskości: bogactwo, prawość, sławę, poświęcenie, mądrość i reputację. Z tego powodu otrzymał kolejne imię – Iśwara. Iśwara to ten, który jest obdarzony wszelkimi możliwymi rodzajami bogactwa.

Mędrzy twierdzili, że Śiwa jest także opiekunem tych, którzy szukają w nim schronienia. Dlatego nazywano go Śankara – ten, który zapewnia ochronę i łaskę. Jego sankalpa (wola) i łaska nie mają granic i nie są zależne od żadnych osób, warunków ani kwalifikacji. Stąd określano go jako swajambhu (samostwarzający się). Mędrzy wyobrażali go sobie jako tego, który może dowolnie inkarnować, aby opiekować się człowiekiem, ocalić go i ochraniać dharmę. Ze względu na tę transcendentalną moc Śiwę opisywano jako Sambhawa – tego, który inkarnuje, gdy tylko praktykowanie dharmy (prawości) jest w niebezpieczeństwie, a dobrzy potrzebują ochrony.

Następnym imieniem, jakie otrzymała ta boska istota, było Iśwara. To znaczy, że Boga uważano za posiadacza niezmiernego i nieprzebranego bogactwa. Czym jest to bogactwo? Pewnego rodzaju bogactwem jest zdrowie. Pewnego rodzaju bogactwem jest dobrobyt materialny. Wiedza, cnoty, mądrość – wszystko to zawarte jest w pojęciu ajśwarja (bogactwo). Mędrzy urzeczywistnili prawdę, że Iśwara jest ucieleśnieniem wszelkiego bogactwa. Starając się dalej dociekać tajemnicy boskości, opisali go jako Śiwę. Śiwa znaczy ten, który jest wolny od trzech gun (sattwy, radjasu i tamasu). Przewyższa te trzy cechy. Jako pozbawiony cech był także nazywany *śuddha sattwa*. Śiwa jest tą czystą, nieskażoną cechą sattwy. Reprezentuje ona zasadę mangala (pomyślność). Znaczący to, że pomyślność pojawia się tylko wtedy, gdy nie ma gun. Jeśli cechy są, jest to niepomyślne. Dlatego Śiwa jest mangala-swarupą (ucieleśnieniem pomyślności).

Trójca

Trójca i Omkar

To ajśwarja, która przenika i wypełnia ten świat. To prawdziwe ucieleśnienie samego Iśwary. Zasada Iśwary ma dwa aspekty. Pierwszym jest saguna (z atrybutami) i sakara (z formą), a drugi to nirguna (bez atrybutów) i nirakara (bez formy). Związane z umysłem i myślami, różne formy Boga przejawiały się odpowiadając na radości i smutki, ból i cierpienia istot ludzkich. To aspekty Iśwary - saguna i sakara.

W tym kontekście mamy trójcę – Brahma, Wisznu i Maheśwara. Są oni związani z trzema gunami, czyli cechami – radžasem, sattwą i tamasem. Radžas wiąże się z Brahmą, sattwa – z Wisznu, a tamas –

z Śiwą. Cechę radżasu, połączoną z Brahmą, reprezentuje dźwięk 'A'. Dźwięk 'U' jest przejawioną formą Wisznu, a dźwięk 'M' to forma zasady Śiwy.

Te trzy postacie tworzące trójcę nie są trwałe. Nie są trwałe, ponieważ przybrały postać. Wszystko, co posiada postać, nie może być trwałe. W przypadku oddawania czci Bogu z atrybutami trójca istnieje w każdym człowieku jako pomyślny świadek. Lecz jest jedna sylaba składająca się z 'A', 'U' i 'M', która jest Jednym stanowiącym podstawę wszystkich trzech postaci, a mianowicie Omkar. Jest to przejaw nirguna akary, pozbawionej atrybutów boskiej zasady.

Kosmiczny proces

Całym kosmosem kierują trzy stany: sriszti, sthiti i laja (stwarzanie, podtrzymywanie i rozpad). Prawda o tym jest bezdyskusyjna dla wszystkich w każdym czasie. Ta idea przekazuje boską prawdę. Sriszti (stworzenie) jest przejawem sankalpy Iśwary (woli Boga). Nazywa się je prakriti (natura). Każdy przedmiot w stworzeniu powinien mieć cechy natury. Człowieka istnieje, by przejawiać moce natury. Moce natury nie występują we wszystkich w równym stopniu. Człowiek, który jest świadom jedynie tego, co materialne, ma wypaczone widzenie tych mocy. Osoby zwrócone ku duchowości widzą ich łagodną naturę.

Trójca w człowieku

Zatem kosmiczny proces – sriszti (stwarzanie), sthiti (podtrzymywanie) i laja (rozpad) zachodzi w każdej istocie ludzkiej. Sriszti jest skutkiem sankalpy (myśli). Sthiti to ochrona stworzenia. Laja to zatopienie się stworzenia w swoim źródle. Sriszti, sthiti i laję utożsamia się także z trzema cechami – sattwą, radżasem i tamasem. Człowiek jest uosobieniem tych trzech gun. Trzy guny reprezentują trójcę (Brahmę, Wisznu i Maheśwarę). Trójca reprezentuje trilogę (trzy światy). Trzy światy i trójca są obecne w każdej istocie ludzkiej. Należy je traktować jak jedno i oddawać im cześć jako śiwam. Czym jest śiwam? Uosobieniem pomyślności. Gdy człowiek rozpozna zjednoczoną postać tej trójcy, jego człowieczeństwo osiągnie pomyślność.

Po pierwsze, co oznacza zasada Iśwary? Bhagawadgita głosi: *Iśwara sarwa bhutanam hridese Ardżuna tiszthati* – Ardżuno, Iśwara mieszka w sercu wszystkich istot. Dlatego Iśwara znaczy Pan serca. On oświeca serce każdej istoty. Znaczy to, że boska moc Iśwary jest obecna w każdym sercu. Inne imię nadane Iśwarze jako Panu serca to Atma.

Najwyższy Guru

Umysł wyłonił się z serca. Umysł odpowiada zasadzie Wisznu. Wisznu znaczy ten, który jest wszechobecny. Umysł jest tak samo wszechobecny. Mówi się: *Manomulam idam dżagat* – umysł jest podstawą kosmosu. Umysł przenika cały wszechświat. Dlatego wyraża on zasadę Wisznu.

Zatem Iśwara, Wisznu i Brahma symbolizują serce, umysł i zdolność mowy. Połączenie ich wszystkich oznacza atnę. Dlatego każdemu z nich należy oddawać cześć jako jednemu Najwyższemu Guru w trzech postaciach.

*Gurur brahma gurur wisznu
gurur dewo maheśwara;
guru sakszat param brahma
thasmai śri gurawe namaha.*

Tej śloce, która ma głębokie i święte wewnętrzne znaczenie, nadano znaczenie zniekształcone podkreślając rolę zwykłego nauczyciela, umniejszając Boga i pomijając przedstawioną w niej podstawową prawdę o jedności.

Śiwalingam i lingodbhawam

Tak jak Om jest słowem symbolizującym Boga, podobnie lingam jest symboliczną formą Boga. To po prostu forma. Wszystko jest mają (złudzeniem) i aby to zrozumieć, musisz sobie z nią poradzić. W przeciwnym razie nie uświadomisz sobie maja śakti (mocy złudzenia). Bóg tak istnieje we wszechświecie jak życie istnieje w jajku. Kurczak jest w każdej części jajka; podobnie, Bóg jest w każdej części świata.

Linga jest symboliczną formą Boga

Manifestacja lingi jest częścią Mojej istoty. Pandici (uczeni w duchowości) tłumaczą to jako przypomnienie pewnego epokowego wydarzenia z przeszłości, gdy Śiwa rzucił wyzwanie Brahmie i Wisznu, aby zmierzli wysokość i głębokość formy lingi, jaką przyjął. Nie zdołali tego zrobić i musieli pogodzić się z porażką. Niemniej linga pojawia się w następstwie modlitwy i łaski. W tym zdarzeniu musicie rozpoznać przebłysk boskości, przejaw nieskończonej łaski. Tak jak Om jest dźwiękiem symbolizującym Boga, podobnie lingam jest foremny albo widzialnym symbolem Boga, najważniejszym, najprostszym i posiadającym najmniej dodatkowych atrybutów. Lingam znaczy to, w czym dżagat (zmienny świat) osiąga laję (połączenie lub rozpłynięcie) – *lijathe*. Wszystkie formy ostatecznie łączą się z Bezforemny. Śiwa to zasada zniszczenia wszelkich nazw i form wszystkich istot i jednostek. Dlatego linga jest najprostszym przejawem powstawania i łączenia.

Linga jest symbolem bezpoczątkowości i nieskończoności

Ludzie pytają: „Dlaczego w tym dniu Swami wydaje z siebie lingam (bezpostaciową formę Boga)?”. Lecz powiem wam, że to niemożliwe, abyście zrozumieli cechy boskości i określili jej możliwości lub ocenili znaczenie jej przejawów. Ona jest agamja (niedostępna) i agoczara (niewidzialna, tajemnicza). Dlatego aby dać świadectwo prawdzie, że boskość jest wśród was, przejawianie tej cechy stało się konieczne. W przeciwnym razie atmosfera nienawiści, chciwości, okrucieństwa, przemocy i braku szacunku ogarnie dobrych, pokornych i pobożnych.

Linga to symbol, znak, przykład bezpoczątkowości, nieskończoności, nieograniczoności – albowiem nie ma członków, twarzy, stóp, nie ma przodu ani tyłu, początku ani końca. Kształtem przypomina obraz, jaki sobie wyobrażamy, gdy myślimy o Nirakarze (Bezforemny). W rzeczywistości linga znaczy *lijathe* (to, w czym rozpływają się wszystkie formy i nazwy) i *gamjathe* (to, do czego zmierzają wszystkie nazwy i formy, by osiągnąć spełnienie). Linga to najwłaściwszy symbol Wszechobecnego, Wszechwiedzącego, Wszechmocnego. Wszystko się w nim zawiera; wszystko się od niego zaczyna; z lingam powstaje dżangam (wszechświat), z dżangam powstaje sangam (połączenie, przywiązanie, działanie), a w wyniku sangam człowiek uświadamia sobie lingam (bezforemną atnę). W ten sposób koło się zamyka – od bezpoczątkowości do Tego, który nie ma początku. Oto lekcja, jakiej udziela lingodbhawam (powstanie lingi). Lingaszarira (ciało fizyczne), które zamieszkuje atma, jest tylko szatą noszoną w trakcie tego konkretnego pobytu! Ta dusza nosiła wiele szat, chociaż jej rzeczywistość jest wieczna!

Lingodbhawam – symbol przejawienia boskości w postaci czasoprzestrzeni

Jesteście naprawdę błogosławieni, ponieważ spośród miliardów ludzi na tej ziemi tylko wy mogliście uczestniczyć w tym zgromadzeniu, w tej obecności, z takiej okazji. Ludzie gromadzą się w wielu świętych miejscach na Śiwaratri, lecz wy mogliście przebywać tutaj, w tym potrójnie świętym dniu i być świadkami pojawienia się *dasza angula swarupy*. Upaniszady głoszą, że Bóg jest *atja tiszath dasza angulam* – 10-calowym symbolem kala-deszy (czasu i przestrzeni) – manifestacji boskości, jak napisał mędrzec Kapila, inkarnacja samego Narajany.

Mając wyjątkowe szczęście bycia świadkiem powstania ucieleśnienia czasoprzestrzeni w postaci lingi, zapewniam was, że zostaliście wyzwoleni z niewoli narodzin i śmierci. Pamiętajcie (i życie tym wspomnieniem) tę chwilę wyłonienia i medytujcie nad znaczeniem formy lingi. Taką szansę rzadko zdobywa się dzięki odprawianiu jaźni i jag lub innych skomplikowanych rytuałów; czy nawet w rezultacie prowadzonej latami żmudnej sadhany. Gdy ktoś was zapyta, co się wydarzyło w Prasanthi Nilajam, powiedzcie mu, że wypełniliście misję swojego życia, że mogliście być świadkami *lingodbhawam* – zobaczyć lingę, która pojawiła się w pomyślnej godzinie.

Prawdy ujawnione przez cztery mahawakje

Wszystkie mahawakje (święte twierdzenia o najwyższej prawdzie) odnoszą się do chwały Jedynego, która jest prawdziwym oceanem łaski. Unosząca się nad nim para wodna to *Pradžnianam Brahma*, chmury to *Ajam atma Brahma*, ulewny deszcz to *Tat twam asi*, rzeka to *Aham brahmasmi*.

Postać Śiwy

Śiwa jest wszelką łaskawością, zawsze pomyślny

Śiwa znaczy łaskawość, pomyślność, mangalam. On jest wszelką łaskawością, zawsze pomyślny, sarwa mangalam. Dlatego określenia Śri, wskazującego te cechy, nie dodaje się do imienia Śiwy, Śankary, Iśwary itd. Dołącza się je do imion wielu awatarów (boskich inkarnacji), ponieważ przyjęli nietrwałe ciała w konkretnym celu. Trzeba ich odróżniać od innych ludzi, używając tytułu Śri, lecz Śiwa jest wiecznie łaskawy, pomyślny (mangala) i dlatego to określenie jest zbyteczne. Śiwę czci się jako Nauczyciela nauczycieli. Już sama jego postać stanowi wielką lekcję tolerancji i wyrozumiałości.

Symbolika postaci Śiwy

Tajemnica stworzenia jasno wynika z opisu postaci Śiwy. Sierp księżyca na głowie Śiwy symbolizuje świadomość w człowieku, Ganges symbolizuje życiodajną siłę, a wąż na jego ciele reprezentuje miriady istot żywych. Rezyduje na srebrzystej górze. Jego najdroższym przyjacielem jest Kubera, pan bogactwa. Dlaczego mimo to ma obowiązek nosić miseczkę żebraczą? Aby pokazać światu, że wszelkie bogactwo jest przeszkodą dla rozwoju duchowego, Śiwa wyrzekł się wszystkiego. Dzięki wyrzeczeniu stał się wiecznym ucieleśnieniem najwyższej błogości.

Pan ma inne imię. Prawdziwą formę kosmosu można rozpoznać tylko wtedy, gdy właściwie rozpozna się zasadę miłości, stanowiącą podstawę tego imienia. Tym imieniem jest Sambaśiwa. *Sa* znaczy boskość. *Amba* odnosi się do kosmosu. *Śiwa* znaczy Purusza (Najwyższa Osoba). Iśwara ma jeszcze inne imię – Jogasikha. Niebo jest jego niebieską formą, dik (kierunki) to jego ozdoby. Dlatego jest znany jako Digambara. Jest także znany jako Pańczanana – o pięciu głowach. Pięć głów to: ziemia, woda, ogień, powietrze i przestrzeń. Jego pięć głów symbolizuje pańczabhuty (pięć głównych żywiołów).

Zastanówcie się nad znaczeniem formy, jaką Śiwa przyjął dla ludzi, by oddawali mu cześć. W jego gardle znajduje się *halahala* - straszliwa trucizna, która w mgnieniu oka może zgładzić wszelkie życie. Z jego włosów spływa Ganges, święta rzeka, której wody leczą wszelkie choroby. Na jego czole znajduje się oko ognia, a głowę chłodzi zimny krzepiący księżyc. Nadgarstki, kostki, ramiona i szyję Śiwy zdobią jadowite kobry, które żyją jego życiodajnym oddechem. Śiwa nazywany jest też Rudrą, ponieważ przebywa na cmentarzach i w miejscach kremacji zwłok, określanych słowem *rudrabhumi* - ziemia Rudry. Nie jest to miejsce straszne; to pomyślne miejsce, gdyż wszyscy muszą tam zakończyć życie na końcu tego żywota lub kilku kolejnych żywotów. Śiwa uczy was, że śmierci nie można uniknąć ani przepędzić. Trzeba się z nią spotkać z radością i z odwagą.

Ponadto mówi się, że Śiwa wędruje z żebraczą miseczką. Uczy, że wyrzeczenie, nieprzywiązanie, obojętność wobec dobrego lub złego losu to drogi do osiągnięcia Boga. Śiwa jest znany jako Mritjundżaja (ten, który zwycięża śmierć). On jest także Kamari (pogromcą pragnień). Te dwa imiona pokazują, że ten, kto niszczy pragnienia, może pokonać śmierć, ponieważ pragnienie powoduje działanie, działanie powoduje skutek, skutek powoduje zniewolenie, zniewolenie jest przyczyną narodzin, a narodziny niosą ze sobą śmierć.

Znaczenie Nandi

W świątyniach Iśwary (Śiwy) przed bóstwem znajdziecie byka Nandi. Jakie jest tego wewnętrzne znaczenie? Powszechna odpowiedź, jaką otrzymujecie, jest taka, że Nandi to wahana (wierzchowiec) Iśwary, jakby nie mógł pozwolić sobie na posiadanie lepszego wierzchowca niż byk. To zła idea. Prawda jest taka, że tak jak lingam jest symbolem Pana (Iśwary), podobnie Nandi (byk) jest symbolem dżiwy (duszy indywidualnej). Dlatego tak jak Nandi, człowiek powinien odwrócić się od *prakriti* i skierować całą swoją uwagę jedynie w stronę Iśwary.

Ta symbolika ma więcej znaczeń. Dla przykładu mówi się, że nikt nie może stać między Iśwarą a Nandi. Człowiek powinien dostąpić wizji Iśwary, patrząc przez przestrzeń między uszami Nandi. Podstawa tej idei jest taka, że dzięki sadhanie, polegającej na wykorzystywaniu swoich uszu wyłącznie do słuchania o Iśwarze, zwierzęcość w byku przekształca się w boskość, a z powodu jego połączenia się z Iśwarą nazywa się go Nandiśwarą. Zatem lekcja symboliki jest taka, że człowiek także powinien próbować połączyć się z Bogiem idąc za przykładem Nandi.

Każda postać opisana w śastrach i w świętych pismach ma głębokie znaczenie. Śiwa nie podróżuje na zwierzęciu nazywanym w ludzkim języku bykiem. Byk jest symbolem stabilności stojącej na czterech nogach – satji, dharmie, śanti i premie (prawdzie, prawości, pokoju i miłości). Śiwę określa się jako posiadającego troje oczu, oczu, które widzą przeszłość, teraźniejszość i przyszłość. Służąca Śiwie za płaszcz skóra słonia jest symbolem prymitywnych, zwierzęcych cech, które niszczy jego łaska. W rzeczywistości Śiwa usuwa je, zabiera i stają się zupełnie nieskuteczne. Jego cztery twarze symbolizuje śantam (spokój), rudram (lęk), mangalam (łaska) i utsaham (pozytywna energia). Gdy czcicie lingam w dzień lingodbhawy, musicie kontemplować cztery prawdy o Śiwie, jakie przedstawia linga.

Znaczenie bilwa patra

Śiwie oddaje się cześć, ofiarowując trójlistną bilwę, albowiem jest on obecny w trzech światach, w trzech okresach czasu i w trzech cechach natury. Usuwa trzy rodzaje smutku; nie ma podstawy poza sobą; jest źródłem błogości; jest ucieleśnieniem słodczy. Ponieważ każda istota jest Śiwa-swarupą (uosobieniem natury Śiwy), ponieważ bez Śiwy staje się tylko śawam (martwym ciałem), człowiek musi żyć zgodnie z tym boskim statusem.

Znaczenie wibhuti abhiszeka

Obchodzone tutaj święto Śiwaratri stanowi dla was przykład. Być może zapytacie: „Swami często twierdzi, że wszystkie dni to dni święte, że nie ma potrzeby wykonywania specjalnych obrzędów ani rytuałów w określonym dniu. Tymczasem dzisiaj Swami sam obsypuje posąg wibhuti (świętym popiołem) i nazywa to abhiszeka (namaszczeniem posągu); dlaczego?”. Swami czyni tak, aby nauczyć was pewnej lekcji.

Rytuał *wibhuti abhiszeka* ma ogromne wewnętrzne znaczenie; Swami chce, abyście je zrozumieli. Wibhuti to najcenniejszy przedmiot w prawdziwie duchowym sensie. Wiecie, że Śiwa spalił na popiół boga pragnień Kamę zwanego Manmatą (gdyż wzbudzał niepokój w umyśle i potęgował istniejący już

w nim zamęt). Śiwa sam ozdobił się tym popiołem i objawił się w pełnej chwale jako pogromca pragnień. Gdy Kama został zgładzony, zapanowała prema (miłość). Gdyby nie było pragnień, które wypaczają umysł, miłość mogłaby być prawdziwa i pełna.

Znaczenie tańca tandawa wykonywanego przez Śiwę

Inne znaczenie Śiwaratri jest następujące: Śiwa, czyli Paramapurusa (odwieczny absolut), w swoim pragnieniu przyciągnięcia prakriti (świata materialnego) angażuje się w tandawę (kosmiczny taniec). Taniec to boski plan przyciągnięcia stworzenia materialnego, albowiem wszystkie boskie cuda, takie jak te Ramy (ten, który sprawia radość i zachwyt) i Kriszny (ten, który przyciąga), mają przyciągnąć ludzi do boskiej obecności, aby ich skorygować, oczyścić lub umocnić ich wiarę, a następnie poprowadzić ich na drogę sadhany (wysiłku duchowego) służenia. Wówczas będą mogli zanurzyć się w ekstazie, w źródle wszelkiej błogości – czamatkar (cud) powoduje samskarę (transformację), prowadzi do paropakary (pomagania innym) i w końcu obdarza sakszatkarą (bezpośrednią wizją prawdy).

Taniec tandawa jest taki szybki, że z powodu ciepła wytworzonego w trakcie jego trwania z ciała Śiwy emanuje ogień. Aby schłodzić Śiwę i przynieść mu ulgę, jego małżonka Parwati umieszcza na jego głowie Ganges, sprawia, że sierp księżyca spoczywa między puklami jego włosów, smaruje całe jego ciało chłodną pastą z drzewa sandałowego, oplata przeguby jego rąk i stóp zimnokrwistymi węzami, a ona sama jako córka Himalajów siada mu na kolanach i staje się jego częścią. W tym momencie Śiwa wstaje i oboje, Purusa i Prakriti, tańczą razem ku ogromnej radości bogów i wszelkiego stworzenia. Według puran (mitologicznych legend) dzieje się to w święto Śiwaratri.

Śiwaratri

Śiwoham, śiwoham – taki okrzyk wznosiły dusze, które poznały prawdę w chwili oświecenia po długich latach oczyszczania umysłu za pomocą tapasu (ascezy). Ja to Śiwa, Śiwa to ja – chociaż określana wieloma nazwami i rozpoznawana w wielu formach, boska zasada jest jednym bez drugiego. Jest to śiwam ukryte w każdej istocie, łącznie z człowiekiem. Święte dni należy spędzać na kontemplacji tej prawdy i na specjalnych ćwiczeniach, aby stać się w pełni świadomym swojej boskości.

Znaczenie Śiwaratri jest takie, że jest to czas, kiedy można zbliżyć się do Bhagawana, ponieważ księżyc, który symbolizuje umysł, porzucił piętnaście faz (kali) i ma porzucić ostatnią (szesnastą) fazę. Starożytni mędrcy, którzy odkryli związek między liczbami a boskością, stwierdzili, że w nazwie Śiwaratri łącznie jest 11 liter, czyli tyle, ile ciemnych sił zwanych rudrami (tych, które wywołują płacz u ludzi). Rudry wnikają do intelektu ludzi i kierują ich pragnienia ku sprawom doczesnym, doprowadzając w ten sposób do przywiązań, niechęci i pogoni za przyjemnościami zmysłów. Z uwagi na to, że odwracają one umysły ludzi od Boga i zwracają w stronę zła, nazwano je rudrami. Mędrcy oznajmili, że każdy, kto potrafi trzymać rudry pod kontrolą w ten święty dzień Śiwaratri, będzie w stanie doświadczyć boskości. Oznacza to, że kontrola zmysłów jest podstawowym warunkiem urzeczywistnienia boskości i osiągnięcia wyzwolenia. Nie jest to łatwe. Nawet tak rozwinięta osoba jak Ardżuna wyznała Śri Krisznie, że panowanie nad zmysłami jest niezwykle trudne. Mędrcy znali to dobrze z własnego doświadczenia. Dlatego zasugerowali, że nawet jeśli kontrola zmysłów nie jest możliwa przez cały czas, należy ją praktykować przynajmniej w święte dni takie jak Śiwaratri. Jeśli człowiek nie ma nic do roboty, umysł wędruje we wszystkie strony. W związku z tym, w noc Śiwaratri mędrcy zalecali nieustanne zatopienie się w myślach o Bogu. Powtarzanie imienia Boga i medytowanie o Jego chwale trzymało umysł z dala od błahych spraw i sprzyjało panowaniu nad zmysłami.

Właściwy sposób obchodzenia Śiwaratri

Współcześni wybitni intelektualiści patrzą na Śiwaratri jedynie jako na noc, w czasie której powinni starać się nie zasnąć. Nie widzą potrzeby obchodzenia Śiwaratri jako czystego i świętego dnia, który należy poświęcić na myślenie o Bogu. Ponieważ ich jedynym wyobrażeniem Śiwaratri jest czuwanie przez całą noc, próbują ją spędzić, oglądając trzy seanse filmowe, grając w karty z przyjaciółmi lub w kości ze znajomymi i krewnymi. Czuwając w ten sposób, rano wracają do domu na obfity posiłek. Czy tak należy obchodzić Śiwaratri? Wcale nie. Jest to wypaczenie tego, co powinno być świętą sposobnością do kontemplacji Boga. Co to za czuwanie, w którym nie ma czystości umysłu i medytacji o Bogu? Nie można uważać, że stojący na jednej nodze bocian, czekający, aby złapać rybę, wykonuje jakąś pokutę. Pijaka, który jest nieświadomy świata, nie można przyrównać do kogoś, kto jest zatopiony w boskości. Człowieka, który po sprzeczce z żoną przestał jeść, nie można nazywać kimś, kto przestrzega postu.

Jedenaście rudr, nad jakimi musi zapanować człowiek

Pomyślna i święta zasada Iśwary jest obecna w każdym człowieku. Tę boską zasadę można przejawiać tylko dzięki praktykowaniu czystych myśli i czynów. Dzisiejsze obchody Śiwaratri przekazują ważną lekcję. Według numerologii trzy sylaby „Si”, „wa” i „ra” tworzą jedenaście („Si” = 5, „wa” = 4 i „ra” = 2). To jedenaście jest znane jako *Ekadasi rudra* – jedenaście rudr. Czwarta sylaba „tri” znaczy „trzy”. Zatem Śiwaratri to dzień poświęcony panowaniu nad jedenastoma rudrami przez oddawanie czci najwyższemu Panu, który jest mistrzem dla nich wszystkich.

Rudry zwracają buddhi (intelekt) w stronę przedmiotów zmysłów i wrzucają człowieka do oceanu samsary (doczesnego życia). Paramatma (najwyższa dusza) jest panem wszystkich rudr. Urzeczywistnienia Najwyższego może oczekiwać jedynie człowiek, który opanował jedenaście rudr. Kim są te rudry? To pięć karmendrijów (narządów działania), pięć dźnianendrijów (narządów poznania) i buddhi. Na ile to możliwe, człowiek musi starać się kontrolować te narządy. Od czasów starożytnych mędrcy podkreślali wyjątkowe znaczenie panowania nad zmysłami jako sposobu na urzeczywistnienie Boga.

Celem każdej sadhany jest eliminacja umysłu

Mahaśiwaratri poświęcone oddawaniu czci Śiwie mamy nie tylko raz w roku, Śiwaratri powtarza się co miesiąc. A dlaczego ratri (noc) jest taka ważna? Noc to czas panowania księżyca. Księżyc ma 16 kali (części boskiej chwały) i każdego dnia, a raczej każdej nocy w trakcie ciemnych dwóch tygodni, zmniejsza się o jedną część, aż do całkowitego zaniku w czasie nowiu. Od tej chwili co noc zwiększa się o jedną część, dopóki nie znajdzie się w pełni. Księżyc jest przewodnim bóstwem umysłu; umysł wzrasta i zanika, tak jak księżyc. *Czandrama manaso džataha* – księżyc narodził się z umysłu Puruszy (Najwyższej Istoty).

Należy pamiętać, że głównym celem każdej sadhany (duchowego dążenia) jest eliminacja umysłu, aby osiągnąć stan *amanaska*. Dopiero wtedy można usunąć mając i ukazać najwyższą rzeczywistość. W trakcie ciemnych dwóch tygodni trzeba wypełniać sadhanę, by każdego dnia usunąć jedną część umysłu, ponieważ codziennie niepostrzeżenie znika także jedna część księżyca. W noc *Caturdasi* – w 14. dniu, w noc Śiwy, pozostaje tylko jedna część. Jeśli tej nocy podejmuje się szczególny wysiłek, wykonując intensywniejszą i dokładniejszą sadhanę, taką jak pudża, džapa lub dhjana (rytualne oddawanie czci, powtarzanie w pełnym skupieniu świętych imion i medytacja), powodzenie jest gwarantowane. W noc Śiwaratri trzeba medytować wyłącznie o Śiwie, bez umysłu wędrującego w kierunku myśli o spaniu lub jedzeniu. Trzeba to robić co miesiąc; raz w roku w Mahaśiwaratri zaleca się podjęcie szczególnego wysiłku, jakim jest duchowa aktywność, aby to, co jest śawam (martwym

ciałem), mogło stać się Śiwam (Bogiem) dzięki nieustannej świadomości swojego boskiego wewnętrznego mieszkańca.

Wizualizujcie Śiwę, który jest wewnętrzną mocą wszystkich

W to święte Śiwaratri w obecności Śiwa Sai podejmijcie postanowienie, że będziecie wizualizować Śiwę, który jest wewnętrzną mocą wszystkich. Z każdym oddechem wypowiedzicie *soham* – ja jestem Nim. Głosicie to nie tylko wy, ale każda istota, która oddycha, każda istota, która żyje, wszystko, co istnieje. Jest to fakt, który długo ignorowaliście. Uwierzcie weń teraz. Kiedy będziecie obserwować swój oddech i medytować nad tą wielką prawdą, „ja” i „on” (Sah i Aham) będą powoli zbliżać się do siebie, aż zniknie poczucie oddzielenia, a soham przekształci się w Om, pranawę, pierwotny dźwięk, podstawową zasadę Boga. Om jest swaswarupą – rzeczywistością, która istnieje poza całą tą „względną nierzeczywistością”.

Lile Śiwy

Śiwa – Parwati

Zarówno w Wisznupuranie jak i w Śiwapuranie Parwati jest opisana jako najpiękniejsza bogini. Świadoma swoich wyjątkowych wdzięków, Parwati zapragnęła zdobyć Śiwę na męża. Lecz wszystkie jej wysiłki okazały się bezowocne. Wyciągając naukę z tego doświadczenia i porzucając własne ego, rozpoczęła surową ascezę. Zmagając się z ciężkimi warunkami – ciepłem i zimnem, wiatrem i deszczem, pozwoliła na to, by w czasie tej ascezy jej ciało straciło siły. Jej umysł koncentrował się jedynie na Śiwie. Widząc, że całkowicie pozbyła się swojego ego, Śiwa zgodził się uznać Parwati za ardhangini (swoją połowę).

Jakie jest wewnętrzne znaczenie tego zdarzenia? Parwati symbolizuje naturę. Natura jest niezwykle piękna. Pysznąc się swoimi wdziękami, stara się przyciągnąć każdego. Gdy uda się kogoś przyciągnąć, jej ego rośnie. Człowiek, który jest dzieckiem natury, także rozwija ego i prowadzi życie pełne egoizmu. Ego staje się nadęte z powodu wiedzy, siły fizycznej, władzy i pozycji, pięknego wyglądu i innych takich warunków. Nawet duma z osiągnięć naukowych oddala człowieka od Boga.

Musicie stale żyć w zgodzie z Bogiem i zawsze sumiennie przestrzegać Jego nakazów. Nigdy nie postępujcie wbrew temu. Oto krótka opowieść przedstawiająca punkt widzenia, że bez względu na wszystko zawsze zwycięży wola Boga.

Markandeya

Boskich nakazów należy przestrzegać z całkowitą wiarą i bez sprzeciwu. Markandeya urodził się dzięki łasce, jaką Iśwara obdarzył jego rodziców. Iśwara zapytał ich, czy chcą cnotliwego syna, który będzie żył krótko, czy niezbyt cnotliwego, który będzie żył długo. Rodzice wybrali cnotliwego syna. Stosownie do tego na świat przyszedł Markandeya. Miał dobre myśli, dobrze się zachowywał i dobrze postępował. Iśwara powiedział rodzicom, że Markandeya będzie żył tylko szesnaście lat. Niemniej byli szczęśliwi, ponieważ zostali pobłogosławieni cnotliwym synem.

Lata minęły i Markandeya rozpoczął szesnasty rok życia. Pamiętając słowa Iśwary, rodzice byli zasmuceni. Matka często płakała myśląc o nieuchronnie zbliżającej się śmierci syna. Markandeya nie mógł zrozumieć przyczyny jej smutku i zastanawiał się, dlaczego płacze. Pewnego dnia zastał rodziców pogrążonych w rozpacz. Zapytani wyjawili, że zgodnie z wolą Boga, zbliża się jego śmierć, a to jest przyczyną ich smutku.

Markandeya żałował, że wcześniej nie wyjawiono mu woli Iśwary, ponieważ zmarnował dany mu cenny czas. Nie chciał tracić już więcej czasu. Rano wziął kąpiel, poszedł do świątyni Iśwary i z całą

pobożnością i oddaniem zaczął śpiewać świętą Śiwa Pańczakszari mantrę „Namah Śiwaja”. Zatracił się w kontemplacji Iśwary. Nie oczekiwał żadnej nagrody za swoje modlitwy. Uważał, że kontemplacja Boga jest jego najważniejszym obowiązkiem. Następnego dnia miał być ostatnim dniem jego ziemskiej egzystencji. Dlatego pozostał w świątyni.

Ponieważ nie wrócił do domu, jego rodzice udali się do świątyni i usiedli przy wejściu. Płakali, rozmyślając o nieuchronnym końcu życia Markandejji. Jak zdecydował Pan, Markandėja opuścił swoją śmiertelną powłokę w chwili ukończenia szesnastego roku życia. Jego rodziców ogarnął głęboki smutek. Gdy w świecie zewnętrznym Markandėja opuścił ciało, w świecie boskim jego dżiwa (dusza) złączyła się z Panem Śiwą.

Pan był niezmiernie zadowolony ze szczerego oddania Markandejji. Powiedział: „Markandėjo! Dzisiaj skończyłeś szesnaście lat. Przyszedłeś do mnie w radosnym nastroju. Poddałeś się mojej woli z bezgraniczną wiarą i posłuszeństwem. Jestem zadowolony z twojego oddania”.

Gdy Iśwara mówił do Markandejji w ten sposób, Matka Parwati przerwała mu i powiedziała: „Panie! Dlaczego nie odeślesz go z powrotem do rodziców, skoro bezwarunkowo wypełniał twoje nakazy?”. Iśwara pragnął, aby Parwati mu towarzyszyła. Wspólnie przywrócili życie ciału Markandejji.

Radość rodziców nie miała granic, gdy zauważyli oznaki życia w ciele Markandejji. Po chwili wstał i powiedział: „Moja droga matko i ojczu, Pan Iśwara i Matka Parwati przywrócili mi życie”.

Jedynie Bóg może uratować życie istoty ludzkiej. Niektórzy lekarze twierdzą, że mogą podać dobre lekarstwa lub przeprowadzić operację, aby uratować życie człowieka. Zatem składają wiele obietnic, ale nie dotrzymują ich. Nikt z wyjątkiem Boga nie może ocalić ani przedłużyć życia człowieka. Tylko On może ingerować w prawo karmy. Z łaską Boga można osiągnąć wszystko na tym świecie. Drodzy studenci! Już od dzieciństwa musicie starać się zdobyć łaskę Boga. Gdy będziecie modlić się o Jego łaskę i do niej dążyć, Bóg będzie was chronił.

Tłum. Dawid Kozioł
styczeń 2017
(is)

Źródło: <http://www.sathyasai.org/events/festival/mahasivarathri-inner-significance>